

RETEN I AARHUS DOM

afsagt den 1. marts 2023

Sag BS-1801/2016-ARH

[Sagsøger]
(advokat XX)

mod

[Sagsøgte]
(advokat Jacob Fenger)

Denne afgørelse er truffet af dommer Grith Rosleff.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen drejer sig om, hvorvidt sagsøgte som arbejdsgiver er ansvarlig for den skade, som sagsøgte pådrog sig under en arbejdsulykke den 28. oktober 2013, om der er årsagssammenhæng mellem uheldet og sagsøgerens skader, samt i bekræftende fald opgørelse af sagsøgerens tab.

[Sagsøger] har nedlagt følgende påstand:

Sagsøgte tilpligtes til sagsøger at betale kr. 2.759.660,08 med tillæg af sædvanlig procesrente af kr. 269.767,20 fra sagens anlæg den 11. februar 2016; af kr. 589.305,20 fra 13. september 2018 og af restbeløbet fra 11. maj 2022; alt til betaling sker; subsidiært et mindre beløb efter Rettens skøn.

[Sagsøgte] har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært betaling af et mindre beløb end påstået, alene forrentet fra sagens anlæg.

[Sagsøger] har opgjort sit krav således;

§ 1 – Helbredelsesudgifter:	kr. 0,00
§ 2 – Tabt arbejdsfortjeneste:	kr. 784.960,08
§ 3 – Svie og smerte:	kr. 60.800,00
§ 4 – Varigt mén:	kr. 0,00
§§ 5-9 – Erhvervsevnetab:	kr. 1.933.900,00
I alt	kr. 2.759.660,08

En sammentælling af beløbene giver retteligt 2.779.660,08

Retten har modtaget sagen den 11. februar 2016.

Oplysningerne i sagen

Af [Sagsøger]s lægejournal fremgår følgende notat for den 3. september 2012:

”For en time siden arbejdede med at sætte tape på over dør, stor bagoverbøjning og mærkede et smæld i brystryggen mellem skulderblade. Det gjorde ondt at trække vejret.
...”

Den 8. januar 2014 anmeldte [Sagsøgte] til Arbejdsskadestyrelsen, at [Sagsøger] den 28. oktober 2013 var kommet til skade i forbindelse med sit arbejde som bygningsmaler. Forløbet er beskrevet således:

”Den 28.10.2013 ved 11 tiden bærer jeg sammen med to andre kollegaer (V1 og V2) et spartelanlæg, fyldt med spartelfarve, ned af en lille bakke udenfor. Jeg holdte maskinen oppefra. Da maskinen gled og var ved at falde ned på min kollega V1, trak jeg den tilbage tilbage og holdt den fast. Der mærkede jeg med det samme en smerte i ryggen, som jeg ikke tænkte mere over. Om aftenen kunne jeg mærke smerte og tog smertestillende uden effekt. Næste dag mødte jeg ind på arbejde og der fik jeg smerter. Har kontaktet egen læge og kiopraktor.”

For den 30. oktober 2013 fremgår følgende af lægejournalen:

”TK. Ondt i lænden. Fra arbejde. anbef. analgetika og aflastning, men vil nok kontakte kiopraktor”.

Af notat i lægejournalen for den 1. november 2013 fremgår, at [Sagsøger] går til kiropraktor.

Af [Sagsøger]s journal hos kiropraktor fremgår følgende notat for den 30. oktober 2013:

"Akutte smerter i nedre del af lænd som kom for 2 dage siden ifbm et løft på arbejde. Smerter post bilat lår samt når ligger ned. Har hoste smerter. Ikke haft lignende tidligere. Arbejder som bygningsmaler. Trener ikke nu. Tremadol uden effekt.
..."

Den 1. november 2013, 4. november 2013, 6. november 2013, 8. november 2013 og 11. november 2013 har kiropraktoren i journalen anført henholdsvis "Bedre", "Bedre men ondt i dag", "Bedre", "Var på arbejde men merket lidt mere" og "Meget bedre, er på arbejde". Der er herefter ikke yderligere tilførsler i denne journal.

I [Sagsøger]s lægejournal er der ikke tilførsler i perioden fra den 1. november 2013 til den 13. marts 2014. På sidstnævnte dato har lægen skrevet blandt andet følgende:

"Har haft ondt i ryggen siden forløftning 28/10-2013, arb. Skade. Det sidder meget lavt lu,balt, ikke nogen sikker udstråling.
Obj: Ret god, men forsigtig foroverbøjning, let nedsat bagoverbøjning, sidebøjning knækker lidt forskelligt. Der er ret distinkt dunke- og rokke ømhed af ca. L4-L5-S1. Han har næppe reel prolaps, men kunen have fået en traumatisk betinget discuslæsion?
..."

Af journalen for den pågældende dag fremgår videre, at lægen henviste [Sagsøger] til fysioterapi og til MR-scanning.

Den 22. marts 2014 fik [Sagsøger] MR-scannet columna lumbalis. Speciallægen skrev i et svar til [Sagsøger]s læge blandt andet følgende:

"INDIKATION
Rygsmertter siden forløftning i oktober 2013.
...
Tværsnit viser:
L5/S1: Diskret discusprotusion, ingen spinalstenose.
KONKLUSION
Ganske lette degenerative forandringer L5/S1 og L4/5".

I en fysioterapeutisk behandlingsrapport fra Fysioterapeutisk Specialistteam til [Sagsøger]s læge er anført blandt andet følgende:

”Behandling startet: 25-03 2014 seneste behandling 26-05-2014

...

Jeg har set og behandlet [Sagsøger] over nogle måneder nu. Hans lænderygproblem synes at bevæge sig over mod noget der ligner kroniske smerter.

Der er ingen tegn på rodtryk, så den mekaniske evaluering passer overens med MR scanning. Hovedproblemet er de centrale rygsmerter.

...”

I journalen fra fysioterapeuten fremgår af notat af 25. marts 2012 følgende:

”Pt. kommer med ryg problemer som nogle gange stråler ned i benet. Smerten i ryggen er konstante og i benene er intermitterende. Pt. beskriver selv at han efter tid får det værre i foroverbøjning og siddende stilling. Pt. synes det bliver bedre ved at ligge ned og gå ture.

Baseline: Pt. har smerter ved extension og i flexion. I flexion stråler det lidt ned i benene. i sideglid giver det symptomer i modsat balle. Pt. er MR-scannet og venter stadig svar. Pt. har fået lavet neulogisk test i begge ben. Svært ved at finde reflexer, men ellers er alt normalt. Lille smerte i rygge ved SLR. Ops prolaps. Bevægeligheden virker til at blive bedre i flexion og extension efter gentagende ex øvelser. Pt er instrueret i at lave øvelserne og må ikke mærke at det stråler ned i benene under øvelsen”.

Den 8. maj 2014 har fysioterapeuten noteret følgende:

”Der er tegn på lille bedring. Jeg kan bevæge hans ryg og testet hans neurologi uden det provokerer bensymptomer.nu er det mest i lænden.

Diagnose: kronisk smerter, + lumbalt derangement. massage et par gange mere, og så supplerer han med bækkenløft, maveøvelse og rygstræk mhp at øge tolerancetærsklen for bevægelse.

Han var rigtig glad ved Susses massage, hun havde fat i de rigtige steder”.

Den 26. maj 2014 har fysioterapeuten noteret følgende:

”uforandret, positiv wadell, udtalt ømhed ved let berøring, mekanisk isq brev til læge vedr sensitivering. forslag om akupunktur, alternativt smerteklinik og intensiv træning i TC hos mig”.

Af [Sagsøger]s lægejournal er anført følgende for den 22. maj 2014:

”Havde det skidt efter beh.. Indre uro, snurren ned i hø. ben.. Overstim.?? Vi nøjes med 4 nåle og ingen stim. og 5 min.. Igen i næste uge”.

I en funktionsattest udfyldt af [Sagsøger]s læge den 18. juni 2014 har lægen anført, at [Sagsøger] har oplyst, at der opstod rygsmerter med udstråling til begge, men mest højre ben til ankel efter den aktuelle skade/sygdom. Lægen har herudover anført blandt andet følgende:

”Jeg så først pt. 13 03 2014, da han havde kontaktet kiropraktor.

Notat:

Har haft ondt i ryggen siden forløftning 28/10-2013, arb.skade. Det sidder meget lavt lumbalt, ikke nogen sikker udstrålin.

...”

Lægen har yderligere anført, at [Sagsøger] som følge af skaden var sygemeldt i cirka 1 uge.

Den 21. juli 2014 har [Sagsøger] til brug for sagen ved Arbejdsskadestyrelsen besvaret en række spørgsmål. Han har i den forbindelse beskrevet hændelsen således:

”3 mand. Skulle flytte et helt fyldt spartle anlæg (ca 150 kg) da det er ved at vælte over en kollega, så jeg og en anden kollega måtte pludselig selv holde hele anl.”

Det er videre beskrevet, at byrden var uhåndterlig, fordi det var ned ad bakke op på ujævnt terræn, og at de var tre mand om at løfte, en foran, en bagved og 1 i midten.

[Forsikringssselskab] blev ved brev af 5. august 2014 fra Arbejdsskadestyrelsen orienteret om sagen.

I forbindelse med Arbejdsskadestyrelsens behandling af sagen anmodede styrelsen speciallæge i neurokirurgi, overlæge [Læge], om en speciallægeerklæring. Af [Læge]s erklæring af 29. september 2014 fremgår blandt andet, at [Læge] var bekendt med anmeldelsen af arbejdsskaden, funktionsattesten udfyldt af [Sagsøger]s læge, udtalelser fra fysioterapeut fra april og maj 2014, udtalelser fra [Sagsøger]s læge vedrørende perioden 2013 til 2014 samt beskrivelse af MR-scanning af [Sagsøger]s lændehvirvelsøjle den 22. marts 2014. I erklæringen er blandt andet anført følgende:

”

...

Aktuelt: 2012 under arbejde registrerede skadelidte et smæld i brysthvirvelsøjlen med smerter der, som dog hurtigt forsvandt. Herefter uden ryg-

problemer frem til 28.10.13, hvor skadelidte på arbejde er ved at spartle et hus. En spartelmaskine der skulle løftes ned af en bakke. Foretog dette med to andre kolleger. Maskinen vejede over 150 kg. og skrider pludselig, mens skadelidte samtidig forsøger at holde den tilbage. Skadelidte fik straks kraftige smerter i lænden, men fortsatte dog sit arbejde. Samme aften tiltagende smerter i lænden. Tog kontakt til egen læge følgende dag og blev sygemeldt. Behandlet ved kiropraktor samt med smertestillende medicin med nogen effekt, uden at smerterne dog svandt fuldstændigt. Genoptog sit arbejde og fortsatte. 12.03.14 kom der en ret markant forværring af lændesmerterne i forbindelse med arbejde, hvor skadelidte var ved at male paneler. Havde siddet på knæ og arbejdet i foroverbøjet stilling i en 14 dages periode op til smerteforværringen. Blev sygemeldt efter kontakt til egen læge den 12.03.14. Fik foretaget MR-skanningsundersøgelse af lænden 22.03.14, der viste lette slidforandringer mellem 4. og 5. og specielt mellem 5. lændehvirvel og korsben. Gennemgik herefter fysioterapibehandling gennem flere måneder og fortsatte også træning af rygmuskulaturen efterfølgende, men uden sikker effekt. Fra midten af marts 2014 er der kommet tiltagende smerter ned i højre ben også. Gennem de sidste to måneder har der været smerter i højre ben strålende ned på bagsiden af benet og samtidig er der også begyndt at komme lidt smerter ned i venstre ben, ellers har tilstanden været uændret gennem de sidste 3 måneder. Der er via egen læge planlagt ny MRskanningsundersøgelse af lænden, der bliver foretaget 07.10.14...

...

Resumé:

Det drejer sig om en 38-årig tidligere fuldstændig rygrask mand, ud over at skadelidte i 2012 i en kort periode har haft smerter i den nedre del af brysthvirvelsøjlen. 28.10.13 er skadelidte på arbejde som maler ved at spartle et hus. Skulle sammen med to kolleger løfte en spartelmaskine, der vejede over 150 kg. Ned af en lille bakke. Maskinen gled og skadelidte forsøgte at trække den tilbage og fik i forbindelse med dette kraftige smerter i lænden. Samme aften tog smerterne yderligere til og skadelidte blev sygemeldt den følgende dag. Var sygemeldt i 1 uge. Fik behandling ved kiropraktor samt smertestillende medicin, med nogen effekt, uden at generne dog svandt. I begyndelsen af marts 2014 havde skadelidte en 14-dages periode med arbejde med færdiggøring af paneler, hvor skadelidte sad på knæ og bøjede sig forover, det meste af arbejdstiden. Fik i forbindelse hermed pludselig 12.03.14 udtalt forværring af lændesmerterne og samtidig begyndte der også i løbet af få dage at komme tiltagende smerter ned på bagsiden af højre ben. Blev sygemeldt og har været dette siden.

...

Konklusion:

Skadelidte har ved ulykken 28.10.13 pådraget sig et kraftigt vrid i lænden. Fik en markant forværring af generne efter fysisk belastende arbejde i en

14-dages periode i marts 2014, hvor skadelidte måtte ophøre med at arbejde. MR-skanning foretaget 22.03.14 af lænden, viser kun let udbuling af båndskiven mellem 5. lændehvirvel og korsben. Der er således ikke svære forandringer, der kan forklare de gener som skadelidte efterhånden har udviklet. Der er sket en tydelig forværring af generne siden skanningen blev foretaget i marts og det er derfor relevant, at der nu er planlagt ny MR-skanningsundersøgelse til at blive foretaget 07.10.14 af lænden. Viser denne skanning tegn til discusprolaps eller forværring af udbulingen af båndskiven mellem 5. lændehvirvel og korsben, især på venstre side, kan det blive aktuelt at tilbyde kirurgisk behandling, men jeg mener ikke at denne forværring da er forårsaget af arbejdsulykken. Ved arbejdsulykken i oktober 2013 har skadelidte fået det beskrevne vrid i lænden og muligvis en let påvirkning af båndskiven, men først efter en øget belastet arbejdsperiode i marts, er der kommet en forværring, dvs. 5 måneder efter ulykken. Når resultatet af MR-skanningsundersøgelsen foreligger, vil Arbejdsskadestyrelsen naturligvis blive informeret herom. ..."

I [Sagsøger]s journal fra Rygmedicinsk Klinik, hvilket er gengivet i egen læges journal, er den 7. oktober 2014 anført blandt andet følgende:

"

...

henvises af egen læge til vurdering af rygsmerter med udstråling til h. ben.

...

Aktuelt

pt. beskriver arbejdsskade siden den 28.10.2013, hvor han under arbejde som bygningsmaler skal hjælpe 2 kollega med at hold et anlæg nedad bakke. Anlægget glider og for ikke at køre den forhenværende kollega over holder pt. igen på denne 100 kg. tunge spartelanlæg.

...

Objektivt

...

Der foreligger MR-skanning fra den 22.03.14 billederne er i dag gennemgået sammen med ovl. [Læge 2] og der ses i corpus af L5 et hæmangi-om eller normal MR-skanning. Pt. oplyser at han i dag kl. 19.00 skal til re-skanning

...

Plan

VURDERING:

Umiddelbart mener jeg, at der er tale om uspecifikke, godartede rygsmerter samt piriformis syndrom specielt i h. side, da man ved palpation af h. Piriformis kan provokere kendte udstrålende smerter fra ischias nerven ned på bagsiden af hele h. ben, der er ikke fundet tegn til rodtryks-

problematik eller andet mere alvorlig tilgrundliggende årsag og det videre beh. strategi vurderes at være konservativ. Iht. prognosen tale alene varigheden af smerterne for fortsatte kroniske gener og pt. anbefales ved genindplacering på arbejdsmarkedet at få et lettere fysisk erhverv, hvor god rygergonomi kan tilgodeses evt. på nedsat tid, men dette må afklares i kommunal regi.

..."

I billeddiagnostik epikrise er billederne fra den supplerende skanning den 7. oktober 2014 beskrevet således:

" Der normalt udseende corporae. Fraset mindre hæmangiom i L5 er knoglemarvssignalerne normale. Der er ikke signifikant degeneration af discii. Netop antydning af median discusprolaps L5/S1, uden rodkontakt. Ellers ingen prolaps. Intet sted stenose. Let facetledsartrose på de nederste lumbale niveauer. Normal conus medullaris.

Konklusion:

Antydning af median discusprolaps LS/S1

..."

I et ambulantlynotat fra Hospitalsenhed Midt, rygambulatoriet, er billederne fra den supplerende skanning den 7. oktober 2014 beskrevet således:

"..Pt. har nu været til suppl. MR-skanning af columna lumbalis obs. progression af discus protrusion. Billederne er 1 dag gennemgået sammen med overlæge [Læge 2], og der ses på L5/S1 niveau antydning af en medial discusprolaps.

..."

Den 12. januar 2015 traf Arbejdsskadestyrelsen afgørelse om at anerkende ulykken den 28. oktober 2013 som arbejdsskade. Arbejdsskadestyrelsen fastsatte [Sagsøger]s varige mén efter arbejdsskaden til 15 %.

Af journal fra egen læge fremgår den 9. februar 2015 følgende notat:

"Har fået tilkendt 15% mén fra Arbejdsskadestyrelsen. Forsikringen vil dog ikke anerkende dette, og har anket sagen på baggrund af [Læge]s attest, hvor jeg får den opfattelse, at fordi pt. har været på arbejde i en periode, har han ikke haft ondt i ryggen??? Det stemmer dog ikke overens med mit notat á 13 03 2014, hvor jeg skriver, at han har haft ondt i ryggen siden arbejdsulykken. Jeg vil foreslå at pt. kontakter sin arbejdsgiver og spørger, om denne kan bevidne på skrift, at pt. godt nok har arbejdet, men på nedsat kraft, og under skåne-forhold???"

Af samme journal fremgår den 16. februar 2015 følgende notat:

” Jeg har gennemlæst dine attester, og har følgende kommentar, som jeg synes du skal tage med til fagforeningen.
Skaden er anerkendt som arbejdsskade. Du har ikke været symptomfri, selvom du er startet på arbejde igen. MR scanning viste let frembuling af bruskskive L5/S1. Efter 14 dage med hårdt arbejde fik du det værre og har været sygemeldt siden. Ny MR scanning viste antydning af midtstillet discusprolaps LS/S1, dvs. samme sted som den første scanning viste forandringer. Min opfattelse er, at der kun er minimale gradforskelle mellem de to scanninger, og at dine gener helt tydeligt stammer fra arbejdsskaden. Den eventuelle forværring man måske kan se på den 2. MR scanning kan lige så godt skyldes gradvis forværring af den bestående skade, discusprotrusionen, som et nyt traume. Et nyt traume ville i ø efter min bedste overbesvisning være en ny arbejdsskade.”

På baggrund af bl.a. lægenotaterne skrev [Sagsøger] den 17. februar 2015 følgende til Arbejdsskadestyrelsen:

” I forlængelse af tidligere fremsendte bemærkninger til anke over men fra [Forsikringssselskab], kan det oplyses, at [Sagsøger] har kontaktet egen læge mhp. henvisning til Arbejdsmedicinsk Klinik til videre vurdering af, om den anførte forværring i marts 2014 af arbejdsulykken 28.10.2013 skal ses som en følge af arbejdsulykken 28.10.2013.

[Sagsøger]s læge [Læge 3] vurderer, at der ikke er tvivl om, at smerterne og forværringen er en følge af arbejdsulykken den 28.10.2013. Se venligst vedhæftede kommentar 16.02.2015 fra læge [Læge 3] og journalnotater fra 13.03.2014 og 09.02.2015.

Endvidere vedlægges udtalelse fra [Navn], som var nærmeste chef for [Sagsøger] under ansættelsen hos [Sagsøgte]. Heri beskrives sygdomsforløb og de tiltag der blev gjort for at [Sagsøger] kunne vende tilbage til arbejdet, først delvis og under hele forløbet efter skaden med skånehensyn.

Såfremt Arbejdsskadestyrelsen ikke finder det tilstrækkeligt dokumenteret på baggrund af ovenstående, at [Sagsøger]s forværring af helbredstilstand i marts 2014 var en følge af arbejdsskade 28.10.2013, anmodes Arbejdsskadestyrelsen om, at [Sagsøger] henvises til yderligere vurdering på Arbejdsmedicinsk Klinik.”

Henvendelsen var bilagt en udtalelse fra [Navn nærmeste chef] hvoraf bl.a. fremgår, at [Sagsøger] genoptog arbejdet på nedsat kraft og i en form for skånedjob uden løft, spartelopgaver og andre fysik krævende opgaver.

I [Sagsøger]s journal på Arbejdsmedicinsk Klinik den 11. marts 2015 er under punktet "Vurdering" anført blandt andet følgende:

"...

Pt.s forløftningsuheld er velbeskrevet og dokumenteret via udtalelser fra tidligere nærmeste chef, der forklarer pt. efter endt initial sygemelding på 14 dage starte op under skånebehov samt kursusaktivitet og der meldes ikke om yderligere traumer, hvor pt. igen sygemeldes 13.03.14 med reaktiverende lænderygsmarter. MR-skanning fra 07.10.14 viser antydning af median diskusprolaps på L5/S1 niveau uden rodkontakt samt let faceleds-artrose på de nederste lumbale niveauer. Pt. har foretaget for faget vanligt arbejde med spartlings- og malingsopgaver, der ikke i sig selv kan give en forklaring på pt.s ryglidelse fraset førnævnte forløftningsulykke af 150 kg.s spartlingsanlæg håndteret på nedadgående bakke. Pt. er uden dispositioner for ryglidelse eller anden risikoaktivitet. Det er dog ikke muligt at udtale sig om årsag til reaktivering af lænderygsmarter i marts 2014.

Normalt ses der god prognose for spontan lindring af lænderygsmarter. Pt. er opfordret til at holde sig så aktiv som muligt med regelmæssig og gerne øget fysisk træning, dette kan evt. foregå indenfor et rehabiliterings-tilbud som fx udbudt af SANO. Pt. er opfordret til at bevare arbejdstilknytning med fokus på virksomhedsret indsats for at forblive i arbejde. Mht. vurdering af arbejdsevne må dette komme an på konkret jobprøvning".

Ved brev af 23. april 2015 meddelte Arbejdsskadestyrelsen, at man havde genvurderet afgørelsen af 12. januar 2015 og nu vurderede [Sagsøger]s varige mén til 10 %, idet man lagde vægt på at der var opstået en forværring i marts 2014, hvorfor det samlede mén på 15 % skulle reduceres til 10 %. Afgørelsen blev indbragt for Ankestyrelsen.

Ved brev af 11. maj 2015 til [Sagsøgte] gjorde [Sagsøger] gældende, at malerfirmaet som arbejdsgiver var erstatningsansvarlig for den skade han havde pådraget sig ved arbejdsulykken den 28. oktober 2013. Kravet blev afvist ved brev af 16. september 2015, og stævning blev udtaget den 11. februar 2016.

Af journalnotat af 9. marts 2016 fra Privathospitalet Mølholm fremgår, at [Sagsøger]s tilfælde var egnet til tværfaglig smertebehandling, hvilket blev iværksat.

Den 19. august 2016 traf Ankestyrelsen afgørelse, hvorved godtgørelsen for varigt mén blev nedsat fra 10 til 8 %. Af begrundelsen for afgørelsen fremgår, at Ankestyrelsen vurderede, at [Sagsøger]s samlede gener svarede til en méngrad på 15 %, men samtidig vurderede, at generne delvist var en følge af andre forhold end arbejdsskaden. Ankestyrelsen anførte nærmere blandt andet følgende:

”Vi vurderer, at en del af dit nuværende varige mén med overvejende sandsynlighed også skyldes andre årsager end årsager end arbejdsskaden. Vi vurderer i den forbindelse, at forværringen i marts 2014 med overvejende sandsynlighed skyldes andre årsager end årsager end arbejdsskaden

Vi har lagt vægt på, at du sidste gang var ved kiropraktor den 11. november 2013, hvor det fremgår, at du har det meget bedre.

Vi har også lagt vægt på, at der efter den 11. november 2013 – hvor du har det meget bedre – er journalstilhed frem til 13. marts 2014, hvor du igen søger læge på grund af rygsmerter. Efterfølgende beskrives der i de lægellige akter en forværring af dine rygsmerter.

Det er også indgået i vurderingen, at du ved hændelsen den 28. oktober 2013 var udsat for et middelsvært belastningstraume, som typisk ikke er egnet til at medføre betydende blivende skade i lænderyggen.

I forhold til størrelsen af fradraget har vi skønsmæssigt fastsat det til cirka halvdelen. Vi har i den forbindelse lagt vægt på, at dine gener bliver betydeligt bedre efter tid og efter behandlinger ved kiropraktor, samt traumets karakter. Vi bemærker, at vi finder, at journalstilheden på 4 måneder ikke kan sidestilles med fuldstændig symptomfrihed, og at der er lettere brosymptomer mellem arbejdsskaden og en del af dine nuværende gener.

Vi har således efter en konkret vurdering af din sag fundet, at du har et samlet varigt mén på 15 procent, men at omkring halvdelen med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Dit varige mén som følge af arbejdsskaden er herefter 8 procent.

...”

Den 6. november 2017 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring midlertidig afgørelse, ifølge hvilken [Sagsøger]s tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden blev fastsat til 25 % i perioden fra den 14. november 2016 og frem, og hans tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden blev fastsat til 35 % i perioden fra den 16. februar 2016 til den 13. november 2016. I begrundelsen af afgørelsen anførte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blandt andet følgende vedrørende perioden fra 14. november 2016 og frem:

”Du modtager ledighedsydelse, fordi du er visiteret til et fleksjob, og vi ved ikke, hvordan din erhvervsmæssige situation ender med at blive. Vi har derfor truffet en midlertidig afgørelse om dit tab af erhvervsevne. Det betyder, at vi vil vurdere din ret til erstatning igen på et senere tidspunkt.

Dit tab af erhvervsevne er fastsat ud fra forskellen mellem ledighedsydelsen, og hvad du kunne have tjent uden arbejdsskaden.

...

Du har dermed en lønnedgang på 167.756,37 kr. Det svarer til en lønnedgang på 45,8 procent.

Det betyder, at dit samlede tab af erhvervsevne er 45 procent.

Vi kan imidlertid kun give erstatning for den del af dit tab af erhvervsevne, der skyldes arbejdsskaden. Vi vurderer, at omkring halvdelen af dit tab af erhvervsevne, med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden. Årsagen er, at forværringen i marts 2014 med overvejende sandsynlighed skyldes andre årsager end arbejdsskaden. Vi har lagt vægt på, at du sidste gang er ved kiropraktor den 11. november 2013, hvor det fremgår, at du har det meget bedre. Vi har også lagt vægt på, at der herefter var journalstilhed frem til 13. marts 2014, hvor du igen søgte læge på grund af rygsmerter. Efterfølgende beskrives der i de lægellige akter yderligere en forværring af dine rygsmerter, og efter forværringen var du ikke i stand til at vende tilbage til dit arbejde som maler.

Vi har også lagt vægt på, at dine gener ikke var helt væk inden de blev forværret i marts 2014. Det fremgår således af journalnotet fra arbejdsmedicinsk klinik, at du genoptog arbejdet med skånehensyn efter arbejdsulykken. Du blev således skånet for fysisk hårdt arbejde, herunder tunge løft og spartelopgaver.

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 25 procent, mens du modtager ledighedsydelse”.

Om perioden fra 16. februar 2016 til 13. november 2016 anførte Arbejdsmarkedets Erhvervssikring blandt andet følgende:

” ...

Vi vurderer, at du burde kunne arbejde inden for det ufaglærte område 14-16 timer om ugen på trods af dine funktionsbegrænsninger. Vi vurderer, at du kunne tjene cirka 110.000 kroner.

Før skaden kunne du tjene 342.425,85 kroner årligt i 2013-niveau.

...

Det betyder, at dit samlede tab af erhvervsevne er 70 procent.

Vi kan imidlertid kun give erstatning for den del af dit tab af erhvervsevne, der skyldes arbejdsskaden. Vi vurderer, at omkring halvdelen af dit tab af erhvervsevne med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden

...

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 35 procent.

Du har ret til erstatning fra den 16. februar 2016, hvor der var opfølgning på din virksomhedspraktik og du havde øget til 16 timer om ugen, men måtte gå ned igen på 14^{1/2} time ugentligt. Vi vurderer, at du på dette tidspunkt er blevet erhvervsmæssigt afklaret af kommunen. Vi finder, at der fra dette tidspunkt er påvist et tab af erhvervsevne svarende til 35 procent.

..."

Om fastsættelse af årslønnen er der i afgørelsen bl.a. anført følgende:

"...

Vi har fastsat din årsløn ud fra din samlede løn et år før din arbejdsskade.

Vi har anvendt oplysninger fra SKATs indkomst-register for perioden fra den 29. oktober 2012 til og med den 27. oktober 2013.

...

Vi har brugt oplysninger fra indkomst for perioden fra den 29. oktober 2012 til den 27. oktober 2013.

Løn: 301.234,98 kr.

Dit ATP-bidrag:
3.318,00 kr. / 3 x 1 = 1.106,00 kr.

Arbejdsgivers ATP-bidrag:
3.318,00 kr. / 3 x 2 = 2.212,00 kr.

Dit pensionsbidrag:
(314.965,27 - 301.234,98 - 1.106,00) kr. = 12.624,29 kr.

Arbejdsgivers pensionsbidrag:
12.624,29 kr. x 2 = 25.248,58 kr.

Løn (inkl. ATP- og pensionsbidrag): 342.425,85 kr.

Vi lægger til grund, at din arbejdsgivers pensionsbidrag svarer til det dobbelte af dit eget pensionsbidrag.

Perioden dækker et helt år.

Din årsløn er herefter fastsat til 342.000 kr.”

Den 17. oktober 2018 traf Arbejdsmarkedets erhvervssikring en ny afgørelse, hvorefter [Sagsøger]s erhvervsevnetab fortsat var 25 %, hvorfor det månedlige beløb, han havde fået udbetalt, fortsatte uændret, idet sagen ville blive taget op igen den 1. juli 2019.

Den 20. december 2021 traf Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ny afgørelse, ifølge hvilken [Sagsøger]s tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden blev fastsat til 15 %, uanset at det samlede tab af erhvervsevne i de perioder, som afgørelsen omhandlede, startende den 15. oktober 2018, blev vurderet til henholdsvis 30 og 25 %. Afgørelsen er begrundet således:

”Vi traf senest afgørelse om dit tab af erhvervsevne den 17. oktober 2018. Vi lagde til grund, at du modtog ledighedsydelse. Dit tab af erhvervsevne blev fastsat ud fra forskellen mellem ledighedsydelsen og hvad du kunne have tjent på afgørelsens tidspunkt, hvis arbejdsskaden ikke var sket. Dit tab af erhvervsevne blev fastsat til 25 procent efter fradrag for andre forhold end arbejdsskaden. Vi har skrevet til dig, at vi ville vurdere dit tab af erhvervsevne igen. Vi har nu truffet en ny afgørelse om dit tab af erhvervsevne.

Vi er opmærksomme på, at du har stævnet Ankestyrelsen i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der skal ske reduktion i din erstatning. Vi vurderer dog, at der er grundlag for at træffe en ny afgørelse om tab af erhvervsevne, fordi ændringerne i din erhvervsmæssige situation har en væsentlig betydning for størrelsen på din erstatning. Vi henviser til nedenstående begrundelse.

Ved vores afgørelse den 17. oktober 2018 lagde vi til grund, at du modtog ledighedsydelse. Din fagforening har den 26. oktober 2018 oplyst, at du var blevet ansat i fleksjob den 15. oktober 2018, og vi har derfor genoptaget vores afgørelse om tab af erhvervsevne i perioden fra den 15. oktober 2018 til den 17. oktober 2018.

Din erhvervsmæssige situation har ændret sig flere gange siden vores seneste afgørelse om tab af erhvervsevne. Derfor har vi vurderet dit tab af erhvervsevne i forskellige perioder.

Den 15. oktober 2018 blev du ansat i fleksjob 10 timer om ugen hos Aarhus Kommune. Det fremgår af de kommunale oplysninger i sagen, at din arbejdstid fra den 16. oktober 2019 blev øget til 12 timer om ugen fordelt på to institutioner.

Perioden fra den 15. oktober 2018 til den 15. oktober 2019 - fleksjob 10 timer om ugen

Den 15. oktober 2018 blev du ansat i fleksjob 10 timer om ugen hos Aarhus Kommune

Dit tab af erhvervsevne er fastsat ud fra forskellen mellem lønnen i fleksjobbet og det kommunale tilskud, og hvad du kunne have tjent uden arbejdsskaden.

Før skaden kunne du tjene 342.425,85 kroner årligt (se beregning i vores afgørelse om årsløn af 6. november 2017). Det svarer til 382.920,19 kroner årligt i 2019-niveau.

Din løn i perioden inklusiv det kommunale tilskud var 281.543,44 kroner årligt (se beregning i afsnittet om aktuel løn).

Du har dermed en lønnedgang på 101.376,75 kr. Det svarer til en lønnedgang på 26,5 procent.

Det betyder, at dit samlede tab af erhvervsevne var 30 procent.

Vi kan imidlertid kun give erstatning for den del af dit tab af erhvervsevne, der skyldes arbejdsskaden. Vi vurderede i vores seneste afgørelse af 17. oktober 2018, at omkring halvdelen af dit tab af erhvervsevne, med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden.

Vi har ikke modtaget oplysninger om, at din helbredsmæssige situation er ændret. Derfor nedsætter vi fortsat dit tab af erhvervsevne med omkring halvdelen.

Det betyder, at vi i perioden har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 15 procent.

Perioden fra den 16. oktober 2019 og frem - fleksjob 12 timer om ugen

Siden den 16. oktober 2019 har du været ansat i 12 timer om ugen i dit fleksjob hos Aarhus Kommune. Det fremgår af kommunens oplysninger den 28. oktober 2019, at bevillingen af dit fleksjob er permanent. Vi har derfor truffet en endelig afgørelse om dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden.

Dit tab af erhvervsevne er fastsat ud fra forskellen mellem lønnen i fleksjobbet og det kommunale tilskud, og hvad du kunne have tjent uden arbejdsskaden.

Før skaden kunne du tjene 342.425,85 kroner årligt (se beregning i vores afgørelse om årsløn af 6. november 2017). Det svarer til 400.680,87 kroner årligt i 2021-niveau.

Din aktuelle løn inklusiv det kommunale tilskud er 292.552,88 kroner årligt (se beregning i afsnittet om aktuel løn).

Du har dermed en lønnedgang på 108.127,99 kroner. Det svarer til en lønnedgang på 27,0 procent.

Det betyder, at dit samlede tab af erhvervsevne er 25 procent.

Vi kan imidlertid kun give erstatning for den del af dit tab af erhvervsevne, der skyldes arbejdsskaden. Vi vurderede i vores seneste afgørelse af 17. oktober 2018, at omkring halvdelen af dit tab af erhvervsevne, med overvejende sandsynlighed skyldes andre forhold end arbejdsskaden.

Vi har ikke modtaget oplysninger om, at din helbredsmæssige situation er ændret. Derfor nedsætter vi fortsat dit tab af erhvervsevne med omkring halvdelen.

Det betyder, at vi har fastsat dit tab af erhvervsevne som følge af arbejdsskaden til 15 procent.

DU SKAL IKKE BETALE DIN ERSTATNING TILBAGE

..."

Retslægerådet har i nærværende sag afgivet udtalelse den 18. juli 2018. Af bilagslisten fremgår ikke journaler fra fysioterapeut/kiropraktor eller speciallægeerklæringen fra [Læge]. Af udtalelsen fremgår følgende:

"Spørgsmål 1:

Skønner Retslægerådet, at sagsøgers gener fra ryggen (som disse senest er beskrevet) helt eller delvist er forårsaget og/eller forværret af arbejdsulykken den 28. oktober 2013.

Sagsøger var den 28.10.13. udsat for en arbejdsulykke, hvor sagsøger sammen med 2 kollegaer skulle flytte et spartelanlæg på hjul nedad en skrånende flade, belagt med spånplader. Anlægget vejer i tom tilstand 75 kg og kan indeholder 76 L spartel (bilag A). Der er divergerende oplysninger i forhold til om sagsøger var placeret foran eller bagved/nedenfor anlægget og om anlægget var fyldt med spartelmasse. Efter det oplyste gled anlægget fra de to kollegaer, og sagsøger holdt igen for at forhindre, at det

gled yderligere. Der er i notat fra egen læge den 19.04.14. anført, at sagsøger har haft ondt lavt i lænden siden ulykkestilfældet. Der findes på dette tidspunkt distinkt dunke- og rokkeømhed svarende til de nederste lændehvirvler. MR-skanning foretaget den. 22.04.14. viste en lille lift/HIZ-læsion svarende til bagkanten af den 5. båndskive i lænden, altså lavt i lænden (en HIZ - "high intensity zone" - læsion ses for eksempel efter et traume): Det vurderes, at sagsøger ved ulykkestilfældet var udsat for et meget betydeligt og pludseligt træk med deraf følgende påvirkning af lænderyggen, som har forårsaget den påviste rift i båndskiven. En sådan rift opstået på traumatisk grundlag kan forklare de opståede smerter. Der er ingen oplysninger om forudbestående ryg sygdom. Det vurderes sandsynligt, at de vedblivende ryg smerter skyldes arbejdsulykken.

Spørgsmål 2:

Retslægerådet bedes oplyse, om en ryg, der en gang har været udsat for et forløftningstraume, som det der er beskrevet den 28. oktober 2013, herefter vil være mere sårbar i forbindelse med hårdere fysisk arbejde.

En ryg, der har været udsat for et sådant traume. kan være mere sårbar, men vil ikke nødvendigvis være det.

Spørgsmål A

Retslægerådet bedes oplyse, om der straks efter hændelsen den 28. oktober 2013 eller dog i umiddelbar forlængelse heraf er objektive observationer, som indikerer en skade af midlertidig eller varig karakter.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål 1 finder egen læge ved undersøgelse den 19.04.14. dunke- og rokkeømhed svarende til nederste del af lænden, hvilket kan være tegn på læsion af båndskive. MR-skanning af lænden den. 22.04.14. viser en lille rift/HIZ-læsion samme sted, hvilket kan være en følge af det træk, som den tunge vogn medførte, da den var ved at glide fra de tre medarbejdere

Spørgsmål B

Retslægerådet bedes med henvisning til bilag 10, s. 43 og 44 (diagnose fra Ambulatorium for medicinske almindelig erfaring er af forbigående karakter.

De beskrevne smerter kan være forbigående, men kan også være længerevarende.

...

Spørgsmål D

Det fremgår af bilag 10, s. 40 og s. 2, at tilskadekomne genoptog arbejdet, men sygemeldte sig efter "14 dage med hårdt arbejde".

Det fremgår af samme notat, at en samtidig MR scanning viste "antydning af midtstilletdiscusprolaps".

Retslægerådet bedes med henvisning til pågældende notater oplyse, om der forinden marts 2015 var indikationer af discusprolaps.

I benægtende fald bedes Retslægerådet oplyse, om den konstaterede discusprolaps efter almindelig erfaring kan være opstået ved en periode med hård fysisk belastning.

Der er ikke ved MR-skanning påvist diskusprolaps. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 1.

Spørgsmål E

Såfremt spørgsmål D besvares således, at der ikke før tilskadekomne genoptog arbejdet var konstateret skader i form af discusprolaps, bedes Retslægerådet oplyse, om de i det efterfølgende forløb beskrevne gener kan være forårsaget af denne discusprolaps.

Retslægerådet bedes om muligt oplyse, om tilskadekomnes nuværende gener, som beskrevet i bl.a. bilag 10, s. 19, mest sandsynligt hidrører fra hændelsen den 28. oktober 2013, fra det beskrevne "hårde arbejde" i foråret 2014 eller en kombination heraf.

Der er som anført i besvarelsen af spørgsmål D ikke påvist diskusprolaps, men en rift/HIZ-læsion.

I sagens behandling har overlægerne [Læge 3], [Læge 4] samt [Læge 5] deltaget".

Retten i Aarhus har den 24. november 2022 afsagt dom i en sag anlagt af sagsøgeren mod Ankestyrelsen og S/I Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. Sagsøgte var i denne sag indtrådt som biintervenient. Ved afgørelsen, der efter det oplyste ikke er anket, fandt retten ikke, at Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring havde godtgjort, at det var overvejende sandsynligt, at de ikke umiddelbart opståede gener helt eller delvis skyldtes andre forhold end arbejdsskaden. Af dommens konklusion fremgår følgende:

" Ankestyrelsen skal anerkende, at sagsøger er berettiget til godtgørelse for varige men svarende til 15 % i anledning af den anerkendte arbejdsskade af 28. oktober 2013.

S/I Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at sagsøger er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 70 % i perioden

fra 16. februar 2016 til 13. november 2016 i anledning af den anerkendte arbejdsskade af 28. oktober 2013.

S/I Arbejdsmarkedets Erhvervssikring skal anerkende, at sagsøger er berettiget til erstatning for tab af erhvervsevne svarende til 45 % i perioden fra 14. november 2016 og til 14. oktober 2018 i anledning af den anerkendte arbejdsskade af 28. oktober 2013.

...”

Til brug for den pågældende sag har Retslægerådet den 21. januar 2021 afgivet en udtalelse, idet fysioterapijournal med kiropraktornotater samt speciallægeerklæring fra overlæge [Læge] var vedlagt som bilag.

Retslægerådet har i sin udtalelse gengivet og besvaret de stillede spørgsmål således:

” Spørgsmål A:

Indtrådte der i marts 2014 en forværring af sagsøgers ryggener, jf. herved bl.a. bilag A samt oplysningerne om sagsøgers ryggener i efteråret 2013 (bilag C)?

Der beskrives i disse bilag, at sagsøger fik flere smerter, men der foreligger ikke sammenlignelige billeddiagnostiske data, der kan dokumentere en forværring.

Spørgsmål B:

Skyldes sagsøgers ryggener udelukkende arbejdsskaden den 28. oktober 2013?

Nej. Sagsøger oplever nye rygsmerter med udstråling til ben efter en periode med rygbelastende arbejde.

Spørgsmål C:

Har det betydning for rådets vurdering, at der efter den i fysioterapijournal, notat af 11. november 2013, beskrevne bedring (bilag C), ikke er søgt behandling før 13. marts 2014.

Ja. Det taler for, at sagsøgers ryggener var på retur, men at der opstod nye jævnfør besvarelsen af spørgsmål B.

Spørgsmål D:

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger?

Nej

Spørgsmål 1:

Giver de yderligere bilag Retslægerådet anledning til at ændre eller præcisere Retslægerådets tidligere besvarelse af 18. juli 2018, og i bekræfte fald hvorfor og på hvilken måde?

Der er ikke fremsendt yderligere bilag.

I sagens behandling har overlæge [Læge 5] samt overlæge [Læge 4] deltaget”.

Forklaringer

[Sagsøger], [Sagsøgte], V1 og V2 har afgivet forklaringer.

Gengivelsen af [Sagsøger]s forklaring i dom af 24. november 2022, er dokumenteret under hovedforhandlingen. Af forklaringen fremgår følgende:

”[Sagsøger] har forklaret blandt andet, at han kom til Danmark omkring august 1998, da han var cirka 20 år gammel. Han tog på et tidspunkt en uddannelse som bygningsmaler og var derefter i arbejde indtil arbejdsskaden. Ved uheldet var han og nogle andre ved at flytte et spartelanlæg med håndtag. Der var cirka 70 kg sandspartelmasse i maskinen. Den var helt fyldt. De tog anlægget ned fra maskinen og skulle have den ned ad bakken. Det var regnvejr. Han og chaufføren samt hans kollega hjalp hinanden. Han selv var bagest, og de to andre var foran. Anlægget gled ned mod hans kollega, og han selv holdt det tilbage. Derved fik han skaden i ryggen. Han kom til kiropraktor 2 dage senere. Hans tidligere chef henviste ham til kiropraktoren, som chefen kendte. Det kan godt passe, at han begyndte at arbejde efter cirka 10 dage. Han fik smertestillende medicin.

Det er rigtigt, at han herefter begynder at arbejde i en skånefunktion uden løft og uden spartel- og slibeopgaver med maskine. Slibning foregår med en stor og tung maskine, og dette gjorde han ikke. Han malede heller ikke med stor rulle. Normalt både spartlede, sleb og malede han og bar på stiger. Spartelarbejde er hårdere for ryggen end malerarbejde. Han slap i perioden efter ulykken for at spartle, slibe og bære tunge ting. Han blev også sendt på kursus fra 17. til 28. februar. Kurset angik teknisk arbejde og angik noget, han kunne bruge i sit arbejde, men det var ikke fysisk hårdt.

Hans gener blev bedre efter kiropraktorbehandlingerne, men han var fortsat på smertestillende medicin. Han skulle forsørge sin familie. I marts 2014 blev hans tilstand forværret. Det er ikke korrekt, at det var

efter 14 dages hårdt arbejde, for han arbejdede stadigvæk under skånehensyn. I de 14 dage op til forværringen malede paneler og lister, hvilket var en skåneopgave og ikke så hårdt som normalt malerarbejde. Han sad på knæ, når han malede paneler og lister. Han fik mere ondt undervejs i arbejdet. Ud over lister malede han også dørkarme og nogle toiletdøre.

At lave "beskæringer" går ud på at male nogle fine linjer, hvorved man adskiller væggen fra panelerne. Det kan også foregå rundt om stikkontakter. Arbejdet med beskæringer kræver akkuratesse og dygtighed. Han havde også udført sådanne opgaver før ulykken.

Efter at han havde fået det værre i foråret 2014, kom han til fysioterapeut, og han fik også akupunktur hos egen læge. Han har siden fået fleksjob og har det fortsat. Han arbejder som altmuligmand i to børnehaver, hvor han skifter pærer, reparerer borde, maler vinduer o.l. Han maler også malerier. Han laver ikke tungt arbejde.

Før skaden lavede han mange forskellige typer arbejdsopgaver. Efter skaden kom han som nævnt på skånehensyn. Da han i foråret fik det værre, havde han i 2 uger malet lister/paneler og dørkarme. Det var forskelligt, om han sad på knæ eller stod op. Panelerne var i gulvniveau, men dørkarmene var ikke. Han arbejdede det samme sted i hele perioden, vistnok på en skole. Før arbejdsskaden havde der ikke været længere perioder, hvor han kun havde malet lister/paneler og dørkarme. ..."

[Sagsøger] har vedstået forklaringen, idet han dog har forklaret, at han gik bagest, da de gik ned ad bakken. V1 var forrest, og chaufføren gik på siden af spartleanlægget. Det var vådt, men han kan ikke sige, om det regnede på tidspunktet.

Sammen med V1 havde han også været på pladsen i dagene forinden. De gjorde klar til fuldspartling ved at spartle mellem gipspladerne, sætte bånd på samlinger og lister på hjørnerne. Spartelanlægget anvendes, når der skal fuldspartles, og det var på forhånd aftalt, at anlægget skulle komme. Chaufføren, V2, tilkaldte dem, så de kunne hjælpe med at flytte anlægget fra varevognen, der holdt oppe på vejen. Da de kom op til V2, stod anlægget inde i varevognen. Almindeligvis var anlægget tomt, når det ankom, og det var nemt for to personer at tage det ud af bilen. Den pågældende dag var anlægget imidlertid helt fyldt. De hjalp allesammen med at få anlægget ud af bilen. Han har tidligere fået leveret spartelanlæg, og da har de altid været tomme. De spurgte V2, hvorfor anlægget var fyldt. V2 fortalte, at det kom fra [Sted],

hvor firmaet også udførte arbejde, og at kollegerne dér havde fyldt det. Han vidste godt, at der var kolleger, der arbejdede på [sted].

Fra vejen, hvor varevognen holdt, og til skråningen ned til huset, var der måske 25 meter. Den trappe, der ses på de fremlagte fotos, var der ikke. De løftede anlægget ud af bilen via de to bagdøre. På skråningen var lagt spånplader, der var våde og glatte. Han gik bagerst og holdt fast i den ende af spartleanlægget, hvor hjulene sidder. Som han husker det, gik V1 baglæns ned ad skråningen, idet han kunne se V1s ansigt. På et tidspunkt var anlægget ved at glide ned mod V1. Han holdt fast for at forhindre dette. Han følte straks en smerte i ryggen. Han ved ikke, om V2 bemærkede noget. De fik anlægget ned ad skråningen og ind i huset. Han husker ikke, om han talte med V2 om, at han havde fået ondt i ryggen, men han talte med V1 om dette. V2 grinede i situationen. Det gjorde V1 sur, da anlægget jo var gledet ned mod ham. Det, de arbejdede på, var en helt ny villa med kælder og stueetage.

Forevist anmeldelse af arbejdsulykke til Arbejdsskadestyrelsen indsendt den 8. januar 2014 med beskrivelse af forløbet, har [Sagsøger] forklaret, at han fortsatte arbejdet, selvom han havde ondt i ryggen. V1 spartlede, og han lavede småting med at sætte tape på mv. Om aftenen tog han smertestillende piller. Den følgende morgen mødte han på arbejde, men han havde for ondt til at kunne arbejde, så han tog hjem igen. Han mener, han ringede til [Navn], der var hans chef, og fortalte, at han havde fået ondt i ryggen. [Navn] anbefalede en kiropraktor i Lystrup. Han fortalte [Navn], at han var kommet til skade. Han husker ikke at have været med til at udfylde anmeldelse om arbejdsulykke af 8. januar 2014.

Efter nogle dage begyndte han arbejde igen, idet han havde fået det bedre. Han aftalte med [Navn], at han skulle have skåneopgaver. I marts 2014 fik han det værre. Det arbejde, han udførte med at male lister og dørkarme og beskære paneler mv., var ikke specielt hårdt. Smerterne kom lige så stille og ikke på en gang. Han blev sygemeldt og kom aldrig tilbage på arbejde. Når han malede paneler, sad han nogle gange på knæ og nogle gange på hug. Mens panelerne tørrede, malede han døre og dørkarme. Det var ikke således, at han lå på knæ og malede hele tiden.

Han talte ikke med nogen i firmaet om, hvorfor der var blevet leveret et fyldt spartelanlæg, og at dette fremover skulle undgås.

I forhold til lønsedlerne var arbejdet på [Adresse] på akkord. Timelønnen for akkord er 140 kr. samt et tillæg, der kommer senere. Han har aldrig oplevet, at timelønnen er endt på under 155 kr. Han har oplevet, at akkordlønnen har været 205 kr. og en enkelt gang 270 kr. Han husker ikke noget om arbejde udført i [Steder].

Han har arbejdet mange steder. Hans månedsløn varierede, da han jo var på akkord. Den endte dog aldrig på mindre end 155 kr./t.

Det kan godt passe, at han blev bygningsmaler i 2008. Det var vist i august. De steder, han arbejdede, inden han blev ansat ved [Sagsøgte], udførte han tilsvarende arbejdsopgaver med spartling, lakering og maling. De mindre firmaer havde ikke store spartleanlæg, så dem begyndte han først at arbejde med hos [Sagsøgte]. Han har været på et specialkursus omkring spartleanlæg, og han havde på ulykkestidspunktet arbejdet med dem på flere adresser med forskellige opgaver.

Anlægget fyldes med spartelmasse fra poser, der vejer 15 kilo hver. Der er plads til 4-5 poser spartelmasse i anlægget. Når anlægget skal tømmes, monterer man en slange og tømmer over den resterende spartelmasse over i en spand. Derefter vasker og rengør man anlægget grundigt med vand. Anlægget kan godt stå fyldt til næste dag, hvis nogle procedurer iagttages. Han har aldrig prøvet at tømme et fyldt spartelanlæg, så han ved ikke, hvor længe dette tager. Måske vil det tage 10-15 minutter, hvis anlægget ikke skulle rengøres.

De talte ikke om at tømme anlægget, før de bar det ned ad bakken. De var på akkord, så de skulle videre med arbejdet. De var iført sikkerhedssko med skridsikker bund. De fik et beløb om året til indkøb af sådanne. Han ved ikke, om V1 brugte sikkerhedssko, men det var almindeligt at bruge sådanne.

Han var til en fysisk konsultation hos speciallæge [Læge].

[Sagsøgte] har forklaret, at der i 2013 nok var omkring 100 ansatte i firmaet. [Navn] var afdelingsleder i Aarhus, mens han selv stod for afdelingen i Viborg. Han havde ikke noget at gøre med byggeriet på [Adresse]. Det var noget [Navn] tog sig af. Firmaet havde eksisteret siden 1989.

Spartelanlægget var et almindeligt værktøj, og de havde nok en 6-8 stykker. Det var en del af akkorden, at anlægget blev leveret rent og skulle afleveres rent. Dette blev også efterlevet. Normalt er det en chauffør, der leverer anlæggene. Der kan naturligvis være sket noget, der har gjort, at der er blevet leveret et fyldt anlæg, f.eks. at det, [Sagsøger] og V1 skulle have haft, har været gået i stykker. Når man skal tømme et spartelanlæg, sker det ved hjælp af maskinens motor, der kræver strøm. Han vil tro, det tager 15 minutter at tømme et helt fyldt anlæg. Han kender ikke til klager fra ansatte over modtagelse af et fyldt anlæg, men der har været klager vedrørende anlæg, der ikke var rengjort tilstrækkeligt. Han vil tro, han har fået kendskab til ulykken via [Navn], med hvem han holdt ugentlige møder. Anmeldelser om arbejdsulykker blev registreret i arbejdsmiljøorganisationen. Han har ikke talt med [Sagsøger] om sagen, da han ikke har sin daglige gang i Aarhus.

Lønningerne for en maler kan svinge hen over året. Ved længerevarende akkorder, udbetales overskuddet først til sidst, når opgaven er helt færdig. Hvis arbejdet består af mange små akkorder, er 12 uger retvisende. Det er det ikke, hvis der er tale om længerevarende akkorder. Han er ikke blevet bedt om at forholde sig til, om [Sagsøger]s løn som opgjort i sagen er retvisende. Han mener, der var en garantiløn, men han husker ikke, hvad den var på tidspunktet. Den kan godt have været 140 kr./t. På et tidspunkt blev den 150 kr./t. Firmaet opgaver var gennemsnitligt fordelt med 70 % akkord og 30 % timebasis. Nogle malere får mere ud af at være på akkord, men han kan ikke sige, om dette var tilfældet for [Sagsøger]. Nogle vil gerne på akkord, og andre vil helst ikke. Når der afholdes ferie, udbetales der feriepenge, hvilket fremgår af lønsedlerne.

Han har ikke set anmeldelsen af arbejdsskaden. Han husker, ikke hvem der på tidspunktet var ansvarlig for dette, men det kan godt have været [Medarbejder]. Han vil tro, det var [Navn] og en fra arbejdstagersiden, der udgjorde sikkerhedsorganisationen. Han husker ikke, om de dengang blev bedt om at undersøge, om der var noteret noget internt om skaden. Der burde ligge en rapport, der lå til grund for firmaets årlige opfølgning. Han husker ikke, hvornår han første gang hørte om retssagen. Han kan se, at der har været en korrespondance med advokatfirmaet, men han kan ikke sige nærmere om dette.

Ledningen på spartleanlægget er 10-15 meter. På en byggeplads er der både forlængerledning og strømtavle, så der kunne godt være ført strøm op til vejen.

V1 har forklaret, at han og [Sagsøger] arbejdede på en byggeplads På [Adersse]. De havde været på pladsen i et par dage forinden for at gøre klar til fuldspartling. Arbejdet ville nok sammenlagt tage et par uger. De vidste, at spartleanlægget skulle komme. Anlægget kom i en varebil.

De stod og diskuterede med chaufføren, om anlægget skulle ud af varebilen, da det jo var fyldt, og de kunne komme til skade i forbindelse med, at de bar anlægget ind. Han havde regnet med, at anlægget var tømt. Det plejede det at være. Chaufføren, V2, virkede stresset. De fik anlægget ned fra varebilen. Anlægget skulle fra varebilen først over et mudderstykke og derefter ned ad en skråning. Anlægget har ingen bremses. Han gik forrest/nederst ned ad bakken. Der var lagt nogle jern- eller spånplader, og de var glatte. Anlægget gled, og det gjorde ondt på [Sagsøger]. Skråningen var som på det fremlagte foto, dog uden trappen. Hældningen kan også godt have været anderledes. Hældningen var kraftig nok til, at anlægget selv kunne køre. Han gik ved den lave del af anlægget, og V2 og [Sagsøger] gik bagest/foroven i enden med hjulet. Anlægget begyndte at køre hurtigere ned mod ham, end de havde regnet med, og da var det, [Sagsøger] tog fat. Vidnet gled rundt i mudderet. Han var iført sikkerhedssko. V2 grinte lidt af det hele. De var lidt irriterede i forvejen. V2 havde fortalt, at han fået at vide af en chef, at det godt kunne

lade sig gøre at køre et fyldt anlæg ind, og at sådan plejede de at gøre. At anlægget skulle komme fra [sted], husker kan ikke noget om. Normalt ville anlægget komme i tom stand, og så var det til at håndtere. De rettede ind i forhold til at transportere anlægget fyldt. Normalt, når anlægget skal videre til de næste, tømmer man det, og han havde ikke tidligere oplevet at få leveret et fyldt anlæg. Der var et pres både fra V2 og fra den chef, V2 havde talt med, om, at sådan skulle de bare gøre. V2 hjalp dem ned med anlægget, og så kørte han.

Han og [Sagsøger] transporterede selv anlægget ind i huset. [Sagsøger] fortalte, at han havde fået et riv i ryggen, og at han havde en mærkelig fornemmelse, som han ikke havde haft før. Som han husker det, havde [Sagsøger] rigtig ondt, og han havde svært ved arbejdet. De talte om, at det skulle meldes med det samme. Han havde efterfølgende en rimelig god dialog med [Navn], hvor han brokkede sig over det fyldte anlæg. Som han husker det, blev der ikke iværksat noget om, hvordan lignende situationer skulle undgås fremover.

[Sagsøger] var sygemeldt i en periode. De var 8-10 ansatte, der arbejdede sammen lidt på tværs. Han husker ikke, om [Sagsøger] var på nedsat tid eller bare skulle lave lettere arbejde, f.eks. lakarbejde. Spartelarbejde er hårdt for ryggen. At male paneler er en anden form for belastning, da man skal ned på knæ, men det er mindre hårdt for ryggen.

Han blev uddannet bygningsmaler i 2000, og har i dag arbejdet som maler i 20 år, heraf knap 2 år for [Sagsøgte]. Han tjente mere på at arbejde på akkord, med på timeløn. Han foretrækker akkord, hvis forholdene er til det. Man kan godt risikere at få mindre end timelønnen, hvis man er på akkord.

Hvis man skal tømme et spartelanlæg, bruger man spande til at køre massen over i. Det vil nok tage 5-10 minutter at tømme et fyldt anlæg. Det lå ikke i kortene, at anlægget skulle tømmes. Det hastede med at komme videre med arbejde, ligesom V2 også skulle videre. Han og [Sagsøger] kunne godt have tømt anlægget, efter V2 var kørt. V2 var irriteret og sagde, at han havde fået at vide af chefen, at det godt kunne lade sig gøre at transportere anlægget fyldt.

V2 har forklaret, at han den 26. september 2013 blev ansat som lagermand hos [Sagsøgte], hvor han kørte ud med materialer til de forskellige pladser. Han stoppede med udgangen af 2016, hvor han gik på pension. Han kørte bl.a. rundt med spartelanlæg, men også andre maskiner og stilladser. Han havde lavet en slidske til varebilen, så han selv kunne køre spartelanlæggene op på vognen. Anlæggene var altid tømte, da det er umuligt at køre med dem med masse i. Massen er flydende og vil skvulpe. Han ville ikke selv kunne køre anlægget op på bilen, hvis det var fyldt. Det er dog sket, at han kørt med anlæg, hvor der har været rester af spartelmasse.

Han husker huset på [Adresse], da der var virkelig flot. Det ved han, fordi han var med derude for at foretage nogle efterreparationer. Hvis der har været et spartelmasseanlæg på ejendommen i oktober 2013, må han havde kørt det derud. Han husker ikke, hvem der gik på pladsen.

I starten var [Navn] hans chef, og derefter blev det [Navn2]. Vidnet havde styr på tingene, som han oftest skrev ned i en notesbog, så han kom ret hurtigt til at arbejdede selvstændigt. Han har garanteret ikke afleveret et fyldt anlæg fra værkstedet. Han husker ikke, at han på noget tidspunkt skulle have flyttet et fyldt anlæg mellem to pladser. [Navn] ville aldrig sige, at han skulle køre med et fyldt anlæg. Det var ofte malerne selv, der ringede til ham omkring transport af anlæg. Som han husker det, har han flere gange været på [Sted] med genstande. Han husker ikke at have leveret et spartelanlæg til [Sted]. Han mener, at der inden hans ansættelse, var ansat en anden i hans funktion, men han ved det ikke med sikkerhed, og han har ikke haft kontakt til vedkommende.

Han ved godt, hvordan man betjener et spartelanlæg. Den eneste måde at tømme et anlæg på, er at sprøjte massen ud. Man lader anlægget køre og pumper massen ud i spande. Han har aldrig tømt et anlæg, hvor der var meget i. Det har kun været slatter.

I 1977 var han involveret i en alvorlig bilulykke, og siden den tid har hans hukommelse været mindre god. Ting, han ikke har brug for, husker han ikke så godt.

Parternes synspunkter

[Sagsøger] har i sit påstandsdokument anført:

”

...

ANBRINGENDER:

Vedrørende ansvarsgrundlag:

Sagsøger gør gældende,

at sagsøgte er erstatningsansvarlig for den indtrufne skade, der jf. sagens bilag 30 (arbejdsskadeanmeldelse) indtraf derved, at sagsøger sammen med to andre kolleger (V1 og V2) skulle håndtere et spartelanlæg, der var fyldt op med spartelfarve, ned ad en lille bakke, og da maskinen gled og var ved at falde ned på sagsøgers kollega, holdt sagsøger igen med en skade i ryggen og en sygeperiode til følge.

Sagsøger gør således gældende,

- at** sagsøgte ikke har planlagt og tilrettelagt arbejdet sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. herunder Arbejds miljølovens §§ 38, 16 g 17 med tilhørende bestemmelser;
- at** arbejdsstedet ikke var indrettet fuldt forsvarligt, jf. Arbejds miljølovens § 42, og at der ikke var truffet foranstaltninger til sikre, at de anvendte tekniske hjælpemidler var indrettet eller blev anvendt fuldt forsvarligt, jf. Arbejds miljølovens § 45.

Det gøres således gældende,

- at** det har været uforsvarligt at håndtere og transportere det meget tunge anlæg ned ad en glat skrånende bakke.

Det gøres endvidere gældende,

- at** sagsøgte har forsømt sin særskilte forpligtelse til at undersøge omstændighederne ved ulykken, jf. herunder Bekendtgørelse om virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, og herunder ikke har truffet foranstaltninger til at imødegå risikoen for tilsvarende skader i senere sammenhæng, og at det endvidere på baggrund heraf må lægges til grund, at skaden er sket i overensstemmelse med den indgivne anmeldelse, som sagsøgte har indsendt og ikke er fremkommet med indsigelser imod i forhold til det beskrevne hændelsesforløb.

Det gøres herunder gældende,

- at** sagsøgte hverken selv eller via sit forsikrings selskab har gjort indsigelse mod eller bestridt, at spartelanlægget var fyldt, da det blev håndteret.

Vedrørende årsagssammenhæng:

Sagsøger har siden tilskadekomsten haft gener, og uanset hvorledes det måtte blive vurderet, om der måtte være konkurrerende årsager hertil, jf. forværringen indtrådt efterfølgende, gør sagsøger gældende,

- at** der er godtgjort fuldt ud tilstrækkelig årsagssammenhæng i forhold til de umiddelbare tabposter (svie- og smertegodtgørelse og tabt arbejdsfortjeneste), jf. herunder U 2012.1838 H samt tilsvarende domme, hvoraf fremgår, at det er tilstrækkeligt for at statuere årsagssammenhæng mellem en tilskadekomst og en sygeperiode (et umiddelbart indtægtstab), at skaden har været udløsende for sygeperioden og medvirkende til hele sygeperiodens forløb.

Det gøres endvidere gældende,

- at** der er årsagssammenhæng mellem det opgjorte varige erhvervsevnetab og den indtrufne skade, idet det på ingen måde fra sagsøgte side er godtgjort, at sagsøger ville have lidt et tilsvarende tab af erhvervsevne, endside tabt arbejdsfortjeneste og svie- og smertegodtgørelse, hvis ikke den indtrufne skade var opstået.

Til støtte herfor henvises endvidere særligt til Retslægerådets udtalelser, jf. herunder Retslægerådets udtalelse af 18. juli 2018, hvorefter det kan lægges til grund, at **”sagsøger ved ulykkestilfældet var udsat for et meget betydeligt og pludseligt træk med deraf følgende påvirkning af lænderyggen, som har forårsaget den påviste rift i båndskiven”**, og når henses til at Retslægerådet i forlængelse heraf angiver, at **”En sådan rift opstået på traumatisk grundlag kan forklare de opståede smerter. Der er ingen oplysninger om forudbestående ryg sygdom. Det vurderes sandsynligt, at de vedblivende ryg smerter skyldes arbejdsulykken”**.

Det forhold, at Retslægerådet i den efterfølgende fremkomne udtalelse i sagen mod Ankestyrelsen (bilag 27) i svaret på spørgsmål B, på spørgsmålet om hvorvidt **”sagsøgers ryggen er udelukkende (skyldes) arbejdsskaden den 28. oktober 2013”**, har svaret **”Nej. Sagsøger oplever nye ryg smerter med udstråling til ben efter en periode med rygbelastende arbejde”**, har ikke betydning i relation til den erstatningsretlige årsags- og kausalitetsbedømmelse, idet det i den sammenhæng er uden betydning, om andre forhold, herunder iboende eller efterfølgende forhold, har medvirket til de varige følger, idet det afgørende for en erstatningsretlig årsagssammenhængsvurdering må være, hvorvidt følgerne, og navnlig tabet, ville være opstået uafhængigt af den indtrufne skade.

Når henses til, at de lægelige vurderinger, herunder også den af Retten i Århus den 24. november 2022 afsagte dom i sagen mod Ankestyrelsen og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, har vurderet, at der i arbejdsskademæssig sammenhæng er årsagssammenhæng, understøtter dette sammenholdt med de lægelige akter, herunder Retslægerådets udtalelser, at der tillige er årsagssammenhæng mellem skaden og det varigt opgjorte erhvervsevnetab.

Vedrørende størrelsen af det varige erhvervsevnetab:

Sagsøger er efter skaden visiteret til fleksjob, og det indebærer, at sagsøgers erhvervsevnetabserstatning efter erstatningsretlige regler skal vurderes anderledes end efter Arbejdsskadesikringslovens regler, hvor erhvervsevnetabet – jf. Arbejdsskadesikringslovens § 17a – i situationer, hvor skadelidte er visiteret til fleksjob, skal fastsættes med inddragelse af ydelserne modtaget som følge af visitation til fleksjob, herunder arbejdsgivers løn i fleksjobbet og fleksjobtilskuddet fra det offentlige.

Efter erstatningsretlige regler skal der imidlertid foretages en vurdering af, hvad sagsøger ville kunne oppebære af indtægt fraset disse muligheder på det almindelige private arbejdsmarked.

Når henses til, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring ved midlertidig afgørelse af 6. november 2017 (bilag 29b) vurderede det samlede erhvervsevnetab til at udgøre 70% på daværende tidspunkt, og da det fremgår, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring på dette tidspunkt, under henvisning til sagsøgers virksomhedspraktik fra juni 2015 til juni 2016 og med angivelsen af det opnåede timetal i denne periode, således fandt, at denne virksomhedspraktik **”var retvisende for dine muligheder for at arbejde med dine helbredsmæssige begrænsninger”** og vurderede herefter, at

sagsøger ville kunne have en indtjening på det private arbejdsmarked, der medførte et samlet tab af erhvervsevne på 70%.

Når henses til, at der ved den pågældende afgørelse – urigtigt – blev trukket fra som følge af konkurrerende årsager, må det herefter konkluderes, at sagsøgers erhvervsevnetab også efter erstatningsretlige regler må fastsættes til at udgøre 70%.

Særligt vedrørende spørgsmålet om opgørelsen i forhold til dommen afsagt 24. november 2022:

Sagsøger har opgjort sit erstatningskrav forud for den afsagte dom og har i overensstemmelse med de indtil da trufne afgørelser ret til det opgjorte erstatningskrav, idet afgørelsen fra arbejdsskademyndighederne var endelig, hvorfor sagsøger derfor kan forfølge kravet i overensstemmelse med opgørelsen, jf. herunder U 95.843 H.

Subsidiært gør sagsøger gældende,

at sagsøgte i givet fald kan denuntiere overfor arbejdsskadeforsikringsselskabet i det omfang, der som følge af den afsagte dom tilkommer sagsøger varig erhvervsevnetabserstatning.
...”

[Sagsøgte] har i sit påstandsdokument anført:

”

...

2. Anbringender

2.1 Sagens parter

Det kan indledningsvist oplyses, at [konkursboet] er indtrådt i retssagen på vegne af det konkursramte selskab. Sagen føres således mellem de oprindelige parter, idet boet blot er succederet i sagsøgtes procesretlige stilling.

Som anført nedenfor under ”momsregistrering”, er [konkursboet] momsregistreret, hvilket har betydning for fastsættelsen af sagens omkostninger.

2.2 Ansvar

Det bestrides, at sagsøgers uheld den 28. oktober 2013 kan henføres til fejl eller forsømmelser hos sagsøgte eller til nogen for hvem sagsøgte hæfter.

Sagsøger har været ansat hos sagsøgte siden 17. januar 2012, og var således på uheldstidspunktet en erfaren medarbejder, der havde løst den pågældende opgave adskillige gange.

Det bestrides, at det pågældende spartelanlæg var fyldt med spartelmasse, idet det er sagsøgte opfattelse, at vognen var tømt eller stort set tømt for spartelmasse, da den skulle flyttes.

De af sagsøger påberåbte bilag har alle karakter af gengivelser af sagsøgers egen opfattelse af forløbet, og de kan derfor ikke tillægges større bevisvægt end sagsøgers partsforklaring.

Den omstændighed, at bilag 30, der er en anmeldelse indgivet af sagsøgte, og bilag 32 har været forelagt sagsøgte (forsikringsselskabet), kan ikke føre til et andet resultat, da det både er sædvanligt og af sagens omstændigheder i øvrigt klart fremgår, at man på tidspunktet blot videreformidlede sagsøgers oplysninger, der først i forbindelse med nærværende retssag er undersøgt nærmere.

For sagsøger og sagsøgers kolleger var der tale om en simpel opgave i form af at flytte et spartelanlæg med påmonterede hjul, der således ikke skal løftes, men skubbes. Denne type opgave må for de pågældende medarbejdere, der alle var erfarne, betegnes som ganske ukompliceret uden særlige krav til instruktion eller til tilsyn fra arbejdsgivers side.

Det bestrides desuden, at de fremlagte fotos (bilag 5) dokumenterer skræntens hældning og karakter på skadetidspunktet, hvor huset var under opførelse. Skrænten havde på daværende tidspunkt en noget fladere hældning, ligesom den pågældende trappe ikke var etableret.

Sagsøger har indleveret stævning den 11. februar 2016 og således knap 2¹/₂ år efter, at hændelsen fandt sted, hvilket stort set gør det umuligt for sagsøgte at redegøre præcist og detaljeret for arbejdets tilrettelæggelse og instruktion samt tilsyn, og denne sene anlæggelse af sagen må komme sagsøger bevismæssigt til skade.

2.3 Årsagssammenhæng

Det bestrides, at sagsøger har dokumenteret, at der er årsagssammenhæng mellem de smerter og gener, sagsøger påberåber til støtte for det nedlagte erstatningskrav, og uheldet den 28. oktober 2013.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at bevisbyrden for årsagssammenhæng i erstatningssager efter erstatningsansvarsloven ("differencsagen") er ligefrem, og at en eventuel tvivl om den medicinske sammenhæng således kommer sagsøger til skade.

Af samme grund kan rettens afgørelse i den sideløbende arbejdsskadesag, hvor det blev tillagt udtrykkelig vægt, at der efter Retslægerådets besvarelser var tvivl om årsagssammenhængen, og at denne tvivl efter særreglerne i arbejdsskadesikringsloven kommer arbejdsgiver til skade, ikke tillægges betydning.

Det gøres gældende, at rettens afgørelse må baseres udelukkende eller dog overvejende på Retslægerådets udtalelse af 21. januar 2021 i sagen mellem sagsøger og Ankestyrelsen (Bilag 27).

Dels er denne udtalelse nyest, dels beror den på et større og således mere dækkende lægeligt materiale.

Retslægerådets udtalelse i nærværende (udtalelse af 18. juli 2018) kan i det lys ikke tillægges særskilt betydning, idet erklæringen er afgivet uden rådet havde adgang til Fysioterapijournal for perioden 25. marts 2014 til 25. maj 2014 med kiropraktør notater fra "Klinikken i Lystrup" for perioden 30. oktober 2013 til 11. november 2013 (bilag B), Speciallægeerklæring fra overlæge, Speciallæge i neurokirurgi [Læge] af 29. september 2014 (bilag C) og Journal fra Rygmedicinsk klinik, Silkeborg for perioden 7. oktober 2014 til 13. november 2014 (bilag D).

Disse lægelige akter (især bilag B og C) har Retslægerådet i sin udtalelse af 21. januar 2021 i sagen mellem [Sagsøger] og Ankestyrelsen (bilag 27) tillagt selvstændig betydning og spørgsmålene og svarene i udtalelsen bygger i høj grad på netop disse lægelige akter.

Subsidiært gøres det gældende, at en eventuel bevistvivl som følge af uoverensstemmelsen mellem de to erklæringer i overensstemmelse med almindelige bevisbyrde-regler må komme sagsøger til skade.

2.4 Sagsøgers krav

2.4.1 Tabt arbejdsfortjeneste

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring traf den 20. december 2021 afgørelse om endeligt erhvervsevnetab på 15 % med virkning fra den 17. oktober 2018 (bilag 29, side 237). Sagsøger har fået udbetalt midlertidigt erhvervsevnetab på 25 % fra den 18. oktober til den 20. december 2021, hvorefter han får udbetalt et engangsbeløb beregnet fra den 20. december 2021.

Da det endelige erhvervsevnetab på 15 % er fastsat med virkning fra den 17. oktober 2018, ophører sagsøgers krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste fra samme dato, jf. erstatningsansvarslovens § 2, stk. 1. Det bestrides således, at sagsøger har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste for perioden efter oktober 2018.

For det tilfælde at retten måtte finde, at sagsøger har krav på erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter oktober 2018, bestrides det, at den af sagsøger anvendte forventede ugeløn på kr. 7.704,82 (bilag 29) er retvisende.

Ugelønnen er baseret på lønsedler for de forudgående 12 uger, men den gennemsnitlige ugeløn påvirkes uforholdsmæssigt meget af den sidste lønseddel i den valgte periode, idet sagsøger her modtog et beløb relateret til overskudsdeling.

Baseres opgørelsen i stedet på den kumulerede løn i den sidste lønseddel, der er fremlagt med bilag 29, kan ugelønnen ikke overstige kr. 6.664,08. Ugelønnen fremkommer ved at tillægge den samlede løn på kr. 223.589,35 med tillæg af pension (8%), ferie (12,5 %) og S&H (6,75 %)

= kr. 284.517,45 svarende til en ugeløn (/43 uger) på kr. 6.616,68 + atp kr. 47,40 = kr. 6.664,08.

2.4.2 Svie og smerte

Sagsøger har opgjort svie- og smerte for to perioder den 28. oktober 2013 til 10. november 2013 og igen den 12. marts 2014 til 11. januar 2015.

På trods af, at sagsøger ved opfordring D i svarskriftet af 14. april 2016 er opfordret til nærmere at redegøre for disse to perioder, er der fortsat ikke fremlagt nogen form for redegørelse eller dokumentation.

Kravet på svie og smerte bestrides derfor fortsat som udokumenteret.

2.4.3 Erhvervsevnetab (differencekravet)

Det bestrides, som begrundet ovenfor, at der er årsagssammenhæng mellem de påberåbte gener og den i sagen omhandlede ulykke.

Det bestrides subsidiært, at der er grundlag for at udmåle et erhvervsevnetab som opgjort af sagsøger.

Differencekravet er således opgjort med 70 % efter erstatningsansvarsloven, uden at sagsøger har foretaget fradrag for forudbestående gener, der af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring er fastsat til 50 %, hvorefter et differencekrav ikke kan overstige 35 %.

...""

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

[Sagsøger] blev uddannet som bygningsmaler i 2008. Herefter var han ansat i flere mindre virksomheder, inden han i 2011 blev ansat hos [Sagsøgte]. Mens han var ansat hér, var han på kursus i anvendelse af fuldspartlingsanlæg, ligesom han regelmæssigt anvendte sådanne i forbindelse med arbejdet. På tidspunktet for arbejdsulykken var han således en erfaren maler og velkendt med brugen af fuldspartlingsanlæg. Det er oplyst, at et fuldspartlingsanlæg vejer ca. 75 kg i tom tilstand og ca. 150 kg i fyldt tilstand.

Efter forklaringerne fra [Sagsøger] og V1 samt de fremlagte beskrivelser af hændelsen må det lægges til grund, at det fuldspartlingsanlæg, der blev leveret til brug for arbejdet på [adresse], var fyldt. Såvel [Sagsøger] og V1 som [Sagsøgte] og V1 har forklaret, at det var en del af akkorden at tømme fuldspartlingsanlægget efter brug, og anlæggene plejede at være tømt, når de blev leveret. Hverken [Sagsøger] eller V1 havde tidligere været ude for, at der blev leveret et

fyldt anlæg. De drøftede situationen med V2, herunder at de kunne komme til skade i forbindelse med, at de bar anlægget ind, men de rettede ikke henvendelse til deres chef for at få instruktion i, hvorledes de skulle forholde sig.

[Sagsøger] har forklaret, at han havde arbejdet på stedet et par dage forinden, og han var bekendt med, at skråningen var våd og glat. Alle vidnerne har forklaret, at det var muligt at tømme anlægget ved at sætte strøm til og køre spartelmassen ud i spande, hvilket ville tage 5-15 minutter. [Sagsøger] og V2 har samstemmende forklaret, at et tomt anlæg kunne køres ned ad skråningen på forsvarlig vis. Arbejdet på [Adresse] var på akkord, og både [Sagsøger] og V2 har forklaret, at det hastede med at komme videre med arbejdet.

På denne baggrund har [Sagsøger] ikke godtgjort, at [Sagsøgte] har handlet ansvarspådragende. Retten har herved også lagt vægt på, at det var i strid med akkordaftalen at levere et fyldt anlæg, ligesom dette ikke var sket tidligere, hvorfor [Sagsøgte] ikke har haft anledning til på forhånd at instruere medarbejderne i, hvorledes de skulle forholde sig, hvis de fik leveret et fyldt anlæg.

[Sagsøger] har tabt sagen. Derfor skal [Fagforening] som mandatar for [Sagsøger] betale sagsomkostninger til [Konkursboet] ved [Forsikringsselskabet]. Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 150.000 kr., og af udgift til vidner med 182,56 kr., i alt 150.182,56 kr. [Konkursboet] ved [forsikringsselskabet] er momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

[Konkursboet] ved [forsikringsselskabet] frifindes.

[Sagsøgers mandatar] skal inden 14 dage betale 150.182,56 kr. i sagsomkostninger til [Konkursboet] ved [forsikringsselskabet].

Sagsomkostningerne bliver forrentet efter rentelovens § 8 a.